15/11/2022

Κύπρος: 39 χρόνια ψευδοκράτος – 39 χρόνια σύλησης του Ελληνορθόδοξου πολιτισμού

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Η 15η Νοεμβρίου είναι μία μαύρη ημερομηνία για τον Ελληνορθόδοξο Πολιτισμό. Σαν σήμερα, το 1983, τα κατεχόμενα της Κύπρου ανακηρύχθηκαν από τον Ραούφ Ντενκτάς ως «Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου».

Η παράνομη κατοχή της **Βόρειας Κύπρου** και η ανακήρυξη της Ελληνοκυπριακής γης ως «**Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου**» δηλαδή του ψευδοκράτους συνοδεύτηκε με την προσπάθεια ξεριζωμού του Ελληνικού στοιχείου από το βόρειο τμήμα της Μεγαλονήσου. Περισσότερες από 550 εκκλησίες στα κατεχόμενα καταστράφηκαν ολοκληρωτικά. Σε αυτές περιλαμβάνονται Ορθόδοξοι χριστιανικοί ναοί αλλά και αυτοί των Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων.

Σπίτια καταπατήθηκαν, με το στανιό πέρασαν στα χέρια των τουρκοκυπρίων,

γαίες εκχερσώθηκαν, βουνά άρχισαν να αλλάζουν σχηματισμό καθώς μπουλντόζες άρχισαν να τα ισοπεδώνουν για να χτιστούν νέες δομές. Όμως η μανία του κατακτητή δεν ειχε ούτε ιερό ούτε όσιο. Στο στόχαστρο πρώτες από όλες μπήκαν οι **Ορθόδοξες Εκκλησίες**. Μετατράπηκαν σε στάβλους, σε κλαμπ, πυροβολήθηκαν, γκρεμίσθηκαν, αφού πρώτα αφαιρέθηκαν όλα τα ιερά κειμήλια.

Εκκλησίες που μετατράπηκαν σε νεκροτομεία, ορνιθώνες, σιταποθήκες, τζαμιά και στρατόπεδα είναι το αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης εκούσιας καταστροφής κάθε χριστιανικού στοιχείου στα κατεχόμενα με κύριο υπαίτιο την **Τουρκία**, η οποία μετά την εισβολή της στην Κύπρο επιθυμεί να καταστεί πλήρες μέλος της **Ευρωπαϊκής Ενωσης** την ίδια στιγμή που με οργανωμένες επιχειρήσεις στα κατεχόμενα κατακερματίζει την **ευρωπαϊκή αλλά και διεθνή πολιτιστική κληρονομιά** μαζί και τις αρχές και τις αξίες πάνω στις οποίες θεμελιώθηκε η Ενωμένη Ευρώπη.

Ο «χρυσοδάκτυλος», Τούρκος αρχαιοκάπηλος **Ντικμέν** σάρωσε ότι πολύτιμο από τις **Εκκλησίες** στα κατεχόμενα και τα έβγαλε στο σφυρί. Η **Εκκλησία της Κύπρου** παρακολουθεί στενά το θέμα και κάνει αγώνα επαναπατρισμού των ιερών κειμηλίων από ιδιωτικές συλλογές αλλά και από τις προσπάθειες που γίνονται κατά καιρούς για να πωληθούν μέσω δημοπρασιών. Ο **Αϊντίν Ντικμέν,** γνωστός για τα εγκλήματα της αρχαιοκαπηλίας σε βάρος της **Κύπρου**, παρακολουθείτο προτού συλληφθεί στη Γερμανία. Στην κατοχή του βρέθηκαν εικόνες και άλλα αρχαία αντικείμενα κρυμμένα στους τοίχους και στα πατώματα δυο διαμερισμάτων, πράξη την οποία δικαιολόγησε ως «ιδιωτική συλλογή», κάτι που δεν έγινε πιστευτό και η γερμανική αστυνομία προχώρησε στην κατάσχεση των αντικειμένων.

Ακολούθως, η γερμανική εισαγγελία ζήτησε από την **Εκκλησία της Κύπρου** να αποδείξει ότι τα κλαπέντα αντικείμενα είναι κυπριακά και τότε είναι που έγινε τεράστια προσπάθεια από πλευράς Αρχιεπισκοπής για να αποδείξει ότι είναι κυρίαρχος των θρησκευτικών κειμηλίων που έπεσαν στα χέρια του εν λόγω αρχαιοκάπηλου.

Πέραν όμως από τα όσα βρέθηκαν στην κατοχή του **Αϊντίν Ντικμέν**, τοιχογραφίες από την εκκλησία του **Αγίου Ευφημιανού** στη Λύση εντοπίστηκαν σε μουσείο του Τέξας όπου τοποθετήθηκαν σε πλεξιγκλάς ομοίωμα της εκκλησίας.

Παναγία Κανακαριά: Ο ναός που γλίτωσε από την Εικονομαχία και συλήθηκε από τον Τούρκο αρχαιοκάπηλο Ντικμέν

Η απόφαση του **Βυζαντινού Μουσείου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄** σε συνεργασία με το **Ινστιτούτο Κύπρου** να εκδώσουν ψηφιακό δίσκο για την εκκλησία της **Παναγίας της Κανακαριάς** στα Κατεχόμενα, φέρνει στην επιφάνεια την υπόθεση της καταστροφής των μνημείων θρησκευτικής κληρονομιάς από τους Τούρκους και ταυτόχρονα την μεγάλη υπόθεση της αρχαιοκαπηλίας με πρωταγωνιστή τον Τούρκο αρχαιοκάπηλο **Ντικμέν**.

Η **Παναγία Κανακαρι**ά είναι γνωστή για τα βυζαντινά ψηφιδωτά του 6ου αιώνα μ.Χ. που βρίσκονταν στο εσωτερικό της τα οποία «επέζησαν» από τη βεβήλωση που συνέβαινε επί Εικονομαχίας τον 8ο και 9ο μ.Χ αιώνα αλλά αποκολλήθηκαν από αρχαιοκάπηλους στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Σήμερα στην εκκλησία υπάρχουν μόνο θραύσματα μωσαϊκών, ενώ τα ανακτημένα τμήματα θα ανακατασκευαστούν και θα παρουσιαστούν στο Βυζαντινό Μουσείο. Το 1991, η **Κυπριακή Δημοκρατία** δημοσίευσε μια σειρά γραμματοσήμων με τα ψηφιδωτά της **Παναγίας Κανακαριάς** ως θέμα.

Βρίσκεται στο χωριό **Λιθράγκωμη της Καρπασίας,** στο κατεχόμενο τμήμα της **Κύπρου,** είναι από τις πιο κραυγαλέες περιπτώσεις σύλησης της χριστιανικής πολιτιστικής κληρονομιάς της νήσου. Τα απαράμιλλης τέχνης εντοίχια ψηφιδωτά αποτοιχίστηκαν μεταξύ 1978-1979 από τον Τούρκο αρχαιοκάπηλο Αϊντίν Ντικμέν , μεταφέρθηκαν στη Γερμανία και πολλά τμήματα τους πουλήθηκαν σε εμπόρους τέχνης. Σήμερα σώζεται μόνο μια τοιχογραφία στο τύμπανο του τυφλού τόξου πάνω από τη νότια είσοδο του ναού της Παναγίας Κανακαριάς. Απεικονίζεται η **Παναγία της Οδηγήτριας** με την προσωνυμία η **Κανακαρία**. Αριστερά εικονίζονται οι δωρητές της τοιχογραφίας. Η τοιχογραφία χρονολογείται γύρω στο 1520 και πιθανώς να έγινε από τον ζωγράφο Τίτο. Η τοιχογραφία έχει πυροβοληθεί από τους Τούρκους μετά το 1974.

Στην Κύπρο έγινε γνωστή η ληστεία στα τέλη του 1979 μέσω ενός τουρίστα. Το 1983 η **Συλλογή Menil** στο Χιούστον αγόρασε αρκετά μικρά ψηφιδωτά κομμάτια

από τον Τούρκο έμπορο τέχνης του Μονάχου **Αϊντίν Ντικμέν** μέσω ενός μεσάζοντα, τα οποία ήταν τμήμα της μεταλλίων των αποστόλων **Λουκά και Βαρθολομαίου**. Δεδομένου ότι η προέλευση των κομματιών ήταν εύκολο να διευκρινιστεί, οι θησαυροί τέχνης, αφού εκτέθηκαν στις ΗΠΑ για κάποιο χρονικό διάστημα, διαβιβάστηκαν στην **Κυπριακή Δημοκρατία.**

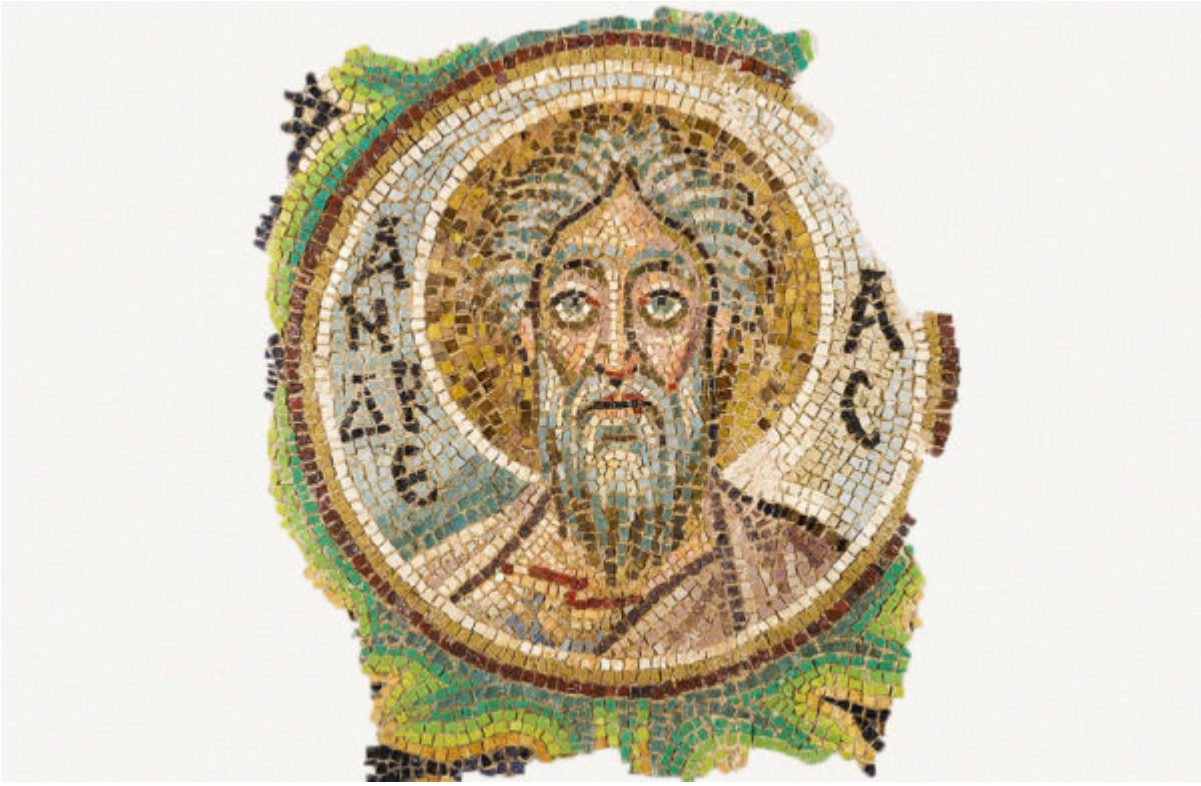

Το μεγαλύτερο μέρος των ψηφιδωτών είχε αρχικά κρατηθεί από τον Ντικμέν, ο οποίος προσπάθησε στη συνέχεια να βρει αγοραστή. Το 1988 αγοράστηκε έναντι 1,2 εκατομμυρίων δολαρίων ένα σημαντικό μέρος των κλοπιμαίων, τέσσερα κομμάτια μωσαϊκού, από μια έμπορο τέχνης της Ιντιάνα, την **Πεγκ Γκόλντμπεργκ,** που πιθανότατα δεν γνώριζε την κλοπή και στη συνέχεια προσπάθησε να πουλήσει τα κομμάτια στο **Μουσείο Γκέτι** στην **Καλιφόρνια.** Τα κλοπιμαία ανακαλύφθηκαν, ανακτήθηκαν από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Κύπρου μετά από δικαστικό αγώνα και ο έμπορος τέχνης αναγκάστηκε νόμιμα να τα επιστρέψει στην Κύπρο το 1991. Τα θραύσματα δεν επέστρεψαν στην **Παναγία Κανακαριά,** αλλά έφτασαν στο **Βυζαντινό Μουσείο Λευκωσίας.**

Ο **Ντικμέν** καταδικάστηκε για φοροδιαφυγή για μη φορολόγηση των εμπορικών του κερδών. Το 1997 ελέγχθηκε το διαμέρισμα του Ντικμέν στο Μόναχο. Ανακαλύφθηκαν αναρίθμητοι θησαυροί τέχνης από διάφορες εκκλησίες και μοναστήρια στη Βόρεια Κύπρο, με εκτιμώμενη αξία 70 εκατομμύρια μάρκα, ήταν μια από τις μεγαλύτερες κλοπές έργων τέχνης των τελευταίων δεκαετιών. Ανάμεσα στα 260 έργα τέχνης ήταν ο Απόστολος Θωμάς, το αριστερό χέρι της Θεοτόκου και το χέρι του **δεξιού Αρχαγγέλου.** Μετά από πολλά χρόνια δικαστικών διαφορών ενώπιον γερμανικών δικαστηρίων, τα αντικείμενα παραδόθηκαν στην Κυπριακή Δημοκρατία στα τέλη της δεκαετίας του 2010.

Ωστόσο μεγάλα τμήματα του μωσαϊκού, συμπεριλαμβανομένων τμημάτων της **Παναγίας**, της δόξας, του θρόνου και του Αρχαγγέλου, εξακολουθούν να λείπουν και είναι πιθανό να βρίσκονται σε διάφορες παράνομες ιδιωτικές συλλογές τέχνης. Το 2018 επαναπατρίστηκαν άλλα δύο τμήματα του ψηφιδωτού, το μετάλλιο του Αγίου Μάρκου, το οποίο βρισκόταν στην κατοχή οικογένειας Βρετανών και το μετάλλιο του **Αποστόλου Ανδρέα.**

Διαβάστε περισσότερα ΕΔΩ

Κατεχόμενα – Αγριδάκι: Βανδαλισμένες οι Εκκλησίες – Κρανίου τόπος το νεκροταφείο

Κατεχόμενα. Οδοιπορικό πόνου στο Αγριδάκι, στο χωριό που βρίσκεται ριζωμένο στους πρόποδες του Πενταδάκτυλου. Ένα χωριό που κάποτε έσφυζε από ζωή σήμερα έχει μετατραπεί σε κρανίου τόπο. Κατοικείται πλέον από 60 Τουρκοκύπριους οι οποίοι είναι κτηνοτρόφοι διατηρούν μικρές φάρμες με ζώα και βιοπορίζονται από αυτά.

Η φθορά του χρόνου και η βεβήλωση των εκκλησιών είχαν μια κοινή συνισταμένη. Να σβήσουν την ιστορία του τόπου. Το εξωκκλήσι **Αγίου Γορδίου,** είναι ερείπιο. Τίποτα δεν θυμίζει τις χαρούμενες φωνές τη Δευτέρα του Πάσχα όπου οι **Ελληνοκύπριο**ι τιμούσαν τη μνήμη του.

Εκεί κοντά βρίσκεται και ο **Άγιος Χαράλαμπος**, ένα μεγάλο οικοδόμημα που χρονολογείται από το 1820 και ανακαινίσθηκε το 1921. Ο Ναός αυτός μέχρι και την εισβολή αποτελούσε το κέντρο κάθε κοινωνικής δραστηριότητας των κατοίκων του χωριού. Γάμοι, κηδείες, βαφτίσεις, το πανηγύρι στις 10 Φεβρουαρίου, όλα ζωντάνευαν εδώ. Σήμερα ο ναός έχει βεβηλωθεί. Στην **Αγία Τράπεζα** πεταμένες σακούλες, ξεραμένα χαρούπια, και χαραγμένες τούρκικες λέξεις πάνω στο μάρμαρο. Το εικονοστάσι όπως και η καμπάνα εξαφανισμένα. Οι μόνοι σταυροί που είχαν απομείνει στον ιερό τούτο τόπο, ήταν οι κόκκινοι σταυροί που βάφτηκαν στους τοίχους όταν ανακαινίσθηκε η Εκκλησία.

Εκεί βρίσκονταν ο τάφος του 19χρονου **Αγριδακιώτη** ήρωα της ΕΟΚΑ, **Χαράλαμπου Ξενοφώντος**. Ήταν ένας από τους 14 αγωνιστές που συνελήφθησαν την περίοδο ΄55-59 από τις αποικιοκρατικές αρχές και πέθαναν από βασανιστήρια κατά τη διάρκεια ανακρίσεων.

Διαβάστε περισσότερα ΕΔΩ

Το έγκλημα πολέμου που διέπραξε ο τουρκικός στρατός στο Ορνίθι

Το έγκλημα στο **Ορνίθι** έχει καταγραφεί με ανατριχιαστική λεπτομέρεια στο Βιβλίο του **Ρόνι Αλάσορ**, «Διαταγή Εκτελέστε τους Αιχμαλώτους», (εκδόσεις Καστανιώτη, 2002).
Τα ευρήματα κατά την εκταφή που διενήργησε η ΔΕΑ στην περιοχή Ορνίθι το 2009, παρά την Τουρκική προσπάθεια απόκρυψης του εγκλήματος, έχει επιβεβαιώσει την εγκυρότητα της μαρτυρίας.

Ίσως η πιο συγκλονιστική λεπτομέρεια που προκύπτει από την μαρτυρία αφορά την περιγραφή που έκανε ο εγκληματίας Γιλμάζ όπου περιγράφει *πως έριχνε ακόμα και αυτούς που ήταν τραυματίες μέσα στο πηγάδι και κάνει αναφορά σε ένα χοντρό Ρωμιό που έριξε στο πηγάδι και τον πάταγο που έκανε όταν έφτασε στον πάτο. Αυτή η συγκλονιστική λεπτομέρεια κατά γενική ομολογία αφορά τον πιο εύσωμο από την ομάδα των 70 αγνοουμένων που ήταν ο Α. Τ. Ο Α.Τ. προφανώς ήταν από τους πρώτους που ρίχτηκαν στο πηγάδι καθότι το λείψανο του βρέθηκε ολόκληρο βαθιά μέσα στην λάσπη. Ήταν ένα από τα τρία λείψανα που εντοπίστηκαν ολόκληρα κατά τις εκταφές.*

Προφανώς η τουρκική επιχείρηση απόκρυψης των τεκμηρίων του εγκλήματος πολέμου δεν μπόρεσε να αφανίσει εξ ολοκλήρου τα τεκμήρια. Ο Α.Τ. κηδεύτηκε με τις αρμόζουσες τιμές πριν λίγους μήνες στη **Λευκωσία.**

Η βεβήλωση των οστών των αγνοουμένων αποτελεί ύβρη και έγκλημα. Γιαα αυτό το λόγο η περίπτωση των ομαδικών τάφων των αγνοουμένων της Άσσιας στο Ορνίθι εξετάστηκε ως κατ' επείγον περίπτωση καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων από το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** στις 12 Φεβρουαρίου 2015. Μετά από ημίωρη συζήτηση στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου υιοθετήθηκε με το ψήφισμα RC8-0150 / 2015 η Κοινή Πρόταση Ψηφίσματος.

Διαβάστε περισσότερα ΕΔΩ

Εκκλησία Αγίου Αρτεμίου (Αρτέμονος) Αφάνεια

Μεγάλο προσκύνημα του Αγίου υπάρχει στο κατεχόμενο σήμερα χωριό Ορνίθι της Μεσαορίας, όπου υπήρχε και μεσαιωνικός ναός του 14ου-15ου αιώνα προς τιμήν του. Μετά την τουρκική κατάκτηση της Κύπρου το 1571, το χωριό κατοικήθηκε από Τούρκους και σταδιακά άρχισε να τουρκοποιείται. Εσωτερικά είναι εντοιχισμένη η σαρκοφάγος του αγίου, γνωστή ως κολυμβήθρα αγιάσματος.

Η Αγία Παρασκευή στο Κάτω Βαρώσι εκπέμπει SOS – Σε “άθλια” κατάσταση τα μνημεία της Ορθοδοξίας

Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης βρίσκονται εδώ και δεκαετίες οι ναοί στα **κατεχόμενα της Κύπρου** με την παντελή αδιαφορία που επιδεικνύεται από τους διεθνείς φορείς να έχει σε θέση σε κίνδυνο πλέον μνημεία για την **Ορθοδοξία** που χάνονται στα βάθη των αιώνων.

Για το ζήτημα έχει τοποθετηθεί ο Αρχιμανδρίτης π. Αυγουστίνος Καρράς, Πρωτοσύγκελος της **Ιεράς Μητροπόλεως Κωνσταντίας – Αμμοχώστου.** Πρόσθεσε ότι *«για πρώτη φορά το 2015, λίγες μέρες πριν την εορτή της **Αγίας Παρασκευής,** εθελοντές της Ομάδας “Αμμόχωστος η Πόλη μας” προχώρησαν σε καθαρισμό του ναού, ο οποίος είναι ίσως ο αρχαιότερος της πόλης των Βαρωσίων, μαζί με τον ναό του Αγίου Παντελεήμονα στην ενορία του **Αγίου Λουκά Αμμοχώστου** και τον Άγιο Γεώργιο του Φάραγγα».*

Με τα χρόνια, συνέχισε «ο ναός παραδόθηκε στη φθορά του χρόνου και των λεηλασιών, με αποτέλεσμα να πέσει η στέγη» ενώ είπε ότι η Δικοινοτική Τεχνική Επιτροπή της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, μετά από παράκληση του **Μητροπολίτη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου κ. Βασιλείου**, επισκέφθηκε το χώρο, αξιολόγησε το μνημείο και *«έγινε ήδη η μελέτη για αποκατάσταση του χώρου».*

Διαβάστε περισσότερα ΕΔΩ